

Inför valet 2022 till kommunfullmäktige i Gävle, har SPF Seniorernas lokalföreningar ställt samma frågor till samtliga partier med plats i kommunfullmäktige 2019–2022.

Här redovisas frågorna och svaren. Partiernas svar återges i bokstavsordning.

1. Riksdagen har i lag beslutat att den som har hemtjänst ska kunna erbjudas en fast omsorgskontakt, om det inte bedöms vara uppenbart obehövt. Lagen träder i kraft 1 juli 2022 och fr o m 1 juli 2023 är fast omsorgskontakt ett krav.

Fråga: När anser partiet att det lagstadgade kravet kommer att kunna tillgodoses?

Centerpartiet

Vi har redan före det att lagen trädde i kraft infört fast omsorgskontakt inom Valfärd Gävle.

Kristdemokraterna

Kravet på att erbjuda en fast omsorgskontakt föreslås träda i kraft den 1 juli 2022. Från och med den 1 juli 2023 föreslås det bli ett krav att den som utses till fast omsorgskontakt ska ha yrkestiteln undersköterska. Förslaget på en fast omsorgskontakt anser vi Kristdemokrater mycket bra och om vi sitter i styre kommande mandatperiod skall kravet uppfyllas så snart som möjligt.

Liberalerna

Senast den 1 juli 2023.

Miljöpartiet

Krav från staten har kommuner en skyldighet att tillgodose så vi ska såklart införa det inom den ram vi blivit givna. Redan nu har många av äldreomsorgens kunder fast omsorgskontakt.

Moderaterna

Moderaterna sitter inte i styrande koalition i Gävle kommun men ser att de i dag finns relativt bra omsorgskontakt. Men kommunen ska självklart följa de lagar som finns. För Moderaterna är dessutom fast omsorgskontakt något vi vill prioritera.

Socialdemokraterna

Fast omsorgskontakt inom hemtjänsten var från början ett nationellt socialdemokratiskt vallöfte som vi är mycket positiva till att det nu har realiserats i lag. Lokalt i Gävle är planen att det ska införas både för de som har hemtjänst och utökas till de som bor på vård- och omsorgsboende. Redan idag så har många en fast omsorgskontakt, men det behöver ske mer systematiskt och följas upp så att det funkar för alla. 1 juli 2023 ska

också lagkrav kunna mötas att den fasta omsorgskontakten har yrkestiteln undersköterska och vi tror det kommer krävas ett större arbete fram till 1 juli 2023 för att det ska kunna mötas i alla verksamheter för alla omsorgstagare även om det redan idag kan mötas på vissa håll.

Sverigedemokraterna

Det bör kunna tillgodoses snarast efter att lagen träder i kraft.

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet förutsätter att Gävle kommun uppfyller lagen den 1 juli 2023.

2. Personalförsörjningen är sannolikt den största utmaningen för att kunna möta det starkt ökande behovet av insatser inom äldreomsorgen

Fråga: Vilka är partiets tre viktigaste förslag för att säkerställa personalförsörjningen?

Centerpartiet

Vi behöver vara en attraktiv arbetsgivare med bra arbetsmiljö, villkor och möjlighet till utbildning på arbetstid.

Nu pågår arbete med att avskaffa de ofrivilligt delade turerna som ska införas nästa år. Sedan förra året har vi medarbetare som utbildar sig till undersköterska det s.k. Äldreomsorgslyftet. Sjuksköterskor erbjuds att gå högskolekurser i palliativ vård och avancerad sjukvård. Medarbetare med invandrarbakgrund går språkutbildning s.k. stärkt vårdsvenska. Vi behöver också se över att vi använder kompetensen rätt. Det finns t.ex. arbetsuppgifter som sjuksköterskor kan delegera till undersköterskor samt uppgifter som undersköterskor gör som någon annan yrkeskategori kan göra. Vi har uppdragit åt förvaltningen att tillsammans med kommunstyrelsen fortsätta arbetet med både bemanning och kompetensförsörjning för att på bästa sätt vara en attraktiv arbetsgivare.

Kristdemokraterna

Kristdemokraterna i Söderhamn har utvecklat en vad som kallas "Söderhamnsmodellen" för att bland annat få ordning på ofrivilliga delade turer. Detta med gott resultat. Kristdemokraterna i Gävle är beredda att gå samma väg med samma modell. En annan viktig fråga är personalomsättningen. Vi Kristdemokrater kommer om vi får chansen att se över detta och ta de beslut som kan komma att krävas.

Liberalerna

Det mest central är att se till att arbetsmiljön är god för de anställda, så att de trivs på jobbet. Bland annat tycker vi att minutschemat ska bort, som skapar stress både för den anställda och omsorgstagaren. Bra arbetsmiljö främjar möjligheten att locka unga människor och andra arbetssökande att söka sig till äldreomsorgen. Gävle kommun behöver också vara bra på att erbjuda praktikplatser inom äldreomsorgen, för att på så sätt locka arbetssökande att söka sig dit. På nationell nivå vill vi att det upprättas en nationell strategi för bättre bemanning och arbetsvillkor i äldreomsorgen, eftersom personalbehovet är ett problem i alla kommuner.

Miljöpartiet

Vi kommer att driva att minst 300 av de över 600 helårsarbetande timvikarier som finns i Gävle kommun ska erbjudas en fast tjänst. En stärkt grundbemanning är grunden för en stark välfärd.

Förstärkningar i vuxenutbildningen behövs för att de nya medarbetarna ska få tillgång till språkutbildning, yrkesutbildning och annan kompetensutveckling. I år har exempelvis 24 undersköterskor läst vårdrkessvenska på arbetstid några timmar i veckan - en satsning som vi vill utöka för fler då den slagit mycket väl ut.

Bättre arbetsmiljö inom omsorgen - de delade turerna ska bort den 1/1-2023 och förstärkningar med fler medarbetare, fler utbildningar till chefer men också mer rehabilitering för anställda behövs.

Moderaterna

Först och främst ska de som får anställning vid Gävle kommun vara kvalificerade. Ett särskilt krav där ska vara att kunna tala god svenska. Att man kan flera språk är också meriterande men god svenska ska vara grundläggande.

Samtidigt ska kommunen utveckla sitt samarbete med gymnasieskolor för att möjliggöra redan tidigt en god personalförsörjning i ordinarie verksamhet och vid stora bortfall av personal, till exempel vid sommarledighet.

Socialdemokraterna

Stärka medarbetares tillgång till utbildning från basnivå till spetskompetens för att både behålla anställda och vara mer attraktiva som arbetsgivare. Vi vill införa språkkrav i svenska och trygga tillgången till utökad språkutbildning i svenska för de medarbetare som behöver, fortsätta med S-regeringens satsning på äldreomsorgslyftet för att de som ännu inte är utbildade till undersköterska ska kunna bli det genom att studera på betald arbetstid och lokalt även utöka äldreomsorgslyftet att gälla studier till sjuksköterska samt för den kommunala hälso- och sjukvården relevanta inriktningar för specialistsjuksköterska.

Omvandla fler timvikariat till tryggare anställningar och anställa fler, ta bort ofrivilliga delade turer, bli mer oberoende av hyrpersonal och göra en satsning på betalda arbetsskor. Idag är det många som arbetar inom äldreomsorgen som får vänta alldeles för länge på att få en fast och trygg anställning framför timvikariat. En stor lärdom från pandemin är att en lägre nivå av fastanställda var negativt för att kunna minska smittspridningen. Det är bra för både kontinuiteten för omsorgstagarna och för arbetsmiljön att man inte ska behöva gå i flera år innan man får en fast anställning samtidigt som behovet av fler medarbetare inom äldreomsorgen dessutom är skriande. Vi menar även att ofrivilliga delade turer nu måste arbetas bort en gång för alla – under den nuvarande mandatperioden har det för oss varit en prioriterad fråga och arbetet har inletts, men vi är en garant för att den också ska genomföras i praktiken kommande mandatperiod.

Satsa på välfärdsteknik som i grunden ska öka livskvalitet och underlätta för omsorgstagaren – det kan handla om sensorer och nattkameror och olika typer av

hjälpmedel. Men det har också en viktig funktion att kunna avlasta medarbetarna inom äldreomsorgen med den typen av uppgifter som med fördel kan skötas digitalt och i stället frigöra tid för sociala insatser för den äldre som annars riskerar att prioriteras bort fast den är så viktig för att minska den ofrivilliga ensamheten och förbättra den psykiska hälsan så att fler kan få fler friska år när vi glädjande nog lever allt längre.

Sverigedemokraterna

- Öka möjligheten till kompetensutveckling och att göra karriär inom omsorgsyrken
- Ta fram en handlingsplan för hur vi ska kunna möta dagens ökade behov inom äldreomsorgen, utan att behöva sänka kvalitén
- Ge omvårdnadspersonal mer inflytande över sina arbetstider

Vänsterpartiet

För att fler anställda i såväl äldreboenden som hemtjänst ska vilja och orka stanna kvar i arbetet är det för det första viktigt att förbättra arbetstiderna, för det andra minska den fysiska och psykiska arbetsbelastningen samt för det tredje att öka utrymmet för utvecklingsmöjligheter och stöd från arbetsledare och kollegor (för personal i hemtjänsten är det dessutom viktigt att minska antalet hjälptagare och att öka personalens inflytande över sitt vardagliga arbete).

3. Det saknas korttidsboenden för rehabilitering och avlastningsboenden i kommunen. Sådana möjliggör ett kvarboende och skjuter upp behovet av särskilda boendeformer.

Fråga: Delar partiet påståendet om bristerna och vad vill partiet göra för att avhjälpa dessa?

- a) Korttidsboenden för rehabilitering
- b) Avlastningsboenden

Ja, vi ser behovet av boenden och vår ambition är att sådana ska finnas i tillräcklig omfattning för att täcka dessa.

Centerpartiet

Det finns 20 stycken avlösningplatser på Bergmästargården, Villa Brynäs. De är mycket viktiga för de kunder som önskar bo hemma och då anhöriga önskar avlösning regelbundet. Dessa platser har varit 20 till antalet under flera år. De korttidsplatser som stängdes för 1 ½ år sedan var i huvudsak för de som väntade på en lägenhet vid ett vård och omsorgsboende. De senaste åren har antalet lägenheter vid vård och omsorgsboenden ökat. Vi har nu 1175 lägenheter och i dagsläget ingen kö då ca 70 av lägenheterna är ledig. För personer som behöver utökad stöd och hjälp efter sjukhusvistelse finns utbyggd hemtjänst och hemsjukvårdsteam som kan erbjuda insatser dygnet runt. Att komma tillbaka till sin vardag efter en sjukhusvistelse sker många gånger bäst i sitt eget hem. Korttidsboendet var inte en rehabiliteringsenhet utan gav samma vård och omsorg som vid ett vård och omsorgsboende. Under hösten kommer en

utvärdering att ske av stängningen av korttidsplatserna och vi får vänta in slutsatserna av den.

Kristdemokraterna

Både korttidsboenden och avlastningsboenden är viktiga anser vi Kristdemokrater. En kommun i Gävles storlek skall kunna göra de prioriteringar som krävs för en god vård och omsorg så att hela familjen inkluderas i omsorgen.

Liberalerna

Vi instämmer att det dessa boendeformer brister i kommunen. För närvarande har dock kommunen många tomma platser i vård- och omsorgsboenden, som skulle kunna möta nämnda behov i väntan på nya platser i nämnda boendeformer. En fördel att nyttja dessa platser är att om man inte blir bättre av rehabiliteringen så bor man kvar i boendet och slipper en massa flyttar.

Miljöpartiet

Majoritetspartierna kommer att utvärdera om behoven matchar de platser som finns. Om det finns behov av fler platser behöver det såklart åtgärdas.

Moderaterna

a) Korttidsboenden för rehabilitering

Moderaterna har länge drivit att korttidsboendena skulle finnas kvar. Moderaterna har under mandatperioden drivit att de ska återinföras. Dessutom så måste samarbetet mellan kommun och region fungera bättre. Människor får inte riskera lidande på grund av byråkrati mellan kommun och region.

b) Avlastningsboenden

Moderaterna står bakom de avlastningsboenden som finns. Moderaterna anser att det inte i dagsläget saknas avlastningsboenden i kommunen.

Socialdemokraterna

a) Korttidsboenden för rehabilitering

Till skillnad från många kommuner finns det en god tillgång till vård- och omsorgsboende efter en stor utbyggnad inom Gävle kommun vilket är viktigt för att ingen med behov ska behöva stå och köa i väntan på att få flytta till ett vård- och omsorgsboende. Tidigare beslut om att minska antalet platser på korttidsboende fattades också med bakgrunden att det sällan är bra för en äldre och skör person att flyttas runt mer än nödvändigt efter en sjukhusinläggning och stödet behöver i stället öka vid hemgång från sjukhus för den som bor i eget boende med stöd av hemtjänst. Med detta sagt så behöver den tidigare förändringen utvärderas både när det gäller minskning av korttidsplatser och avlastningsplatser. Detta eftersom de platser som finns kvar såklart ska användas för de personer som behöver det efter en sjukhusinläggning och kunna möta behov som finns och det behöver säkerställas vilka ytterligare resurser som krävs för att minska

återinskrivningar och stöd till rehabilitering. Äldreomsorgen behöver utvecklas när det gäller stöd vid hemgång från sjukhus så att ingen faller mellan stolarna och så länge människor känner att insatser brister så är vi inte nöjda med nuvarande situation.

b) Avlastningsboenden

Se svar ovan!

Sverigedemokraterna

Ja, vi ser behovet av boenden och vår ambition är att sådana ska finnas i tillräcklig omfattning för att täcka dessa.

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet motsätter sig inte korttidsboenden för rehabilitering och avlastning. Samtidigt bör man känna till att det finns stora skillnader mellan hur kommuner använder sig av korttidsvård, där bland annat tillgången på lediga platser i särskilt boende och på sjukhus har betydelse. Korttidsvård är betydelsefull, men dess roll och uppdrag i vården och omsorgen om äldre kan framstå som oklar. I det perspektivet är det angeläget att förutsättningarna för korttidsvården förbättras. Det som främst behövs är en högre sjuksköterskebemanning, en gemensam läkare och ett tydligt ansvar för rehabilitering.

4. En trygg och säker hemgång efter sjukhusinläggning är viktig för såväl den enskilde som dennes närstående.

Fråga: Anser partiet att det finns väsentliga förbättringsbehov och i så fall vilka?

Centerpartiet

Utskrivningen från sjukhuset till hemmet då man behöver stöd och hjälp av kommunen behöver vara trygg, säker och smidig. Att samarbete mellan Region och kommun fungerar är grundläggande och behöver ständigt hållas vid liv och utvecklas. Idag finns olika nätverk för chefer och politiker i Region och kommun för fortsätta att utveckla samverkan. Ett samverkansarbete vi bedriver är de mobila teamen.

Kristdemokraterna

Här behöver bland annat samverkan med regionen stärkas. Vi Kristdemokrater ser att vården går på knäna och att vårdköer är långa. Det medför att tid för vård också effektiviseras negativt. Kristdemokraterna är det enda parti som driver frågan kring en jämlik vård där ansvaret ligger på staten så att samma vård erbjuds över hela Sverige och så att vårdköerna kapas och för tidiga vårdavslut inte existerar.

Liberalerna

Ja. Liberalerna vill inrätta sjukvårdsslussar med mellanvårdspplatser på länets närsjukhus - Sandvikens sjukhus, Söderhamns sjukhus och Ljusdals sjukhus. Många patienter är för friska för sjukhuset, men för sjuka för att komma hem. Det finns därför ett behov av att inrätta sjukvårdsslussar med mellanvårdspplatser. I mellanvården kan patienter få vård och

rehabilitering så att de på ett tryggt och bra sätt sedan kan komma hem eller komma till sitt särskilda boende.

Miljöpartiet

Det finns alltid förbättringsbehov i alla verksamheter, så även här. Det finns alldeles säkert situationer kring hemgång där såväl hemtjänstens kompetens hade kunnat vara än bättre, uppföljningen från sjukvården mer frekvent och stödet till anhöriga större. Det är viktigt att såväl den enskilde som är i behov av vård som anhöriga och medarbetare får rätt stöd - behovet av stöd ser ofta olika ut och det behöver kommunen vara lyhörd för. Uppföljning och tät kontakt är viktigt för att förstå behoven och hur vi kan göra än bättre framåt.

Moderaterna

Moderaterna anser att det har blivit sämre efter att korttidsboenden lades ner. Kommunen utvärderar nu konsekvenserna och Moderaterna väntar med spänning på den utvärderingen.

Socialdemokraterna

Ja, se delvis svar på fråga 3. Idag faller människor alltför ofta mellan stolarna mellan kommun och region efter utskrivning från sjukhus vilket sedan ofta kan riskera att leda till en återinskrivning på sjukhus för att insatser eller rehabilitering har brutit. Oftast handlar det om multisjuka äldre som behöver mer omfattade stödinsatser. Socialdemokraterna ser att det dels finns goda exempel i länet där man arbetar med trygga hemgångsteam sedan en längre tid än i Gävle har hunnit göra, till exempel i Söderhamn som dåvarande S-styre införde. Det handlar även om att se till en närvaro från både region och kommun vid genomgång av samordnad individuell plan (SIP) vid utskrivning från sjukhus när en patient ska komma hem för en förbättrad samordning kring patienten mellan patient, anhöriga, kommun och region. Lokalt vill vi även att de mobila teamen ska byggas ut ytterligare och hemsjukvården stärkas. Utöver detta så handlar det också om att i grunden förbättra tillgång till utbildning, förbättra arbetsmiljö och arbetsvillkor inom äldreomsorgen så att personalens förutsättningar att kunna möta behoven också blir bättre. Helt enkelt att ta bättre hand om dem som tar hand om oss.

Sverigedemokraterna

Vi ser att det finns förbättringsbehov. Tyvärr visar statistiken att många personer som anses medicinskt färdigbehandlade i Gävleborg får återvända till sjukhusvård inom kort, det visar enligt oss på behovet av mellanvårdsplatser eller liknande, så att människor slipper bli hemskickade för tidigt.

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet anser att det kommer alltid vara möjligt att utveckla, förbättra och säkerställa en trygg och säker hemgång. Den nya lagen från 2018 var t.ex. en sådan ambitiös inställning. Det finns väldigt mycket stöd kring hur aktörer ska samverka kring utskrivning och i huvudsak handlar det om efterlevnad av detta. I slutändan är det en ledningsfråga och prioriteringsfråga.

5. Kommunen bedriver en omfattande sjukvårdsverksamhet inom omsorgerna för äldre. På ledningsnivå finns det idag ingen läkare knuten till kommunen. Uppgiften skulle vara att bidra till kvalitetssäkringen av verksamheten och stödja ledningen i kontakterna med regionen.

Fråga: Är partiet berett att agera för att en knyta en läkare till kommunen som ledningsstöd?

Centerpartiet

Centerpartiet vill att det anställs en läkare, MAL, på en övergripande nivå, ej i det direkta patientarbetet.

Kristdemokraterna

Absolut. Vi Kristdemokrater verkar för läkarkompetens i kommunen.

Liberalerna

Ja, det är vi. Liberalerna driver i riksdagen på för att ge möjlighet för kommuner att anställa läkare på äldreboenden. Om kommuner tillåts anställa läkare kommer fler boende kunna få den läkarbedömning de har rätt till. Vi skulle också kunna tänka oss gemensam nämnd för kommunen och regionen avseende äldrefrågor där individen, inte vem som ansvarar för vad, står i fokus. Även detta skulle underlätta kontakten mellan kommun och region.

Miljöpartiet

Om professionen i kommunen delar Corona-kommissionens slutsats att kommuner kan ha nytta av egna läkare så är vi beredda att titta vidare på det. Vi ser dock en del utmaningar med kommunala läkare av flera orsaker men särskilt för att bristen på läkare är så stor. Dels blir konkurrensen allt större, men också att det blir ett steg till mellan patient och behandlande läkare i regionen liksom att det blir mycket svårt för små kommuner att lyckas rekrytera och behålla läkare. Vi stänger inga dörrar men ser att det troligen är andra saker som bör prioriteras i första hand vad det gäller vårdsituationen ur ett kommunalt perspektiv - som ökad grundbemanning, högre kompetens och utbildning till chefer.

Moderaterna

Ja. Moderaterna har det i sitt kommunpolitiska handlingsprogram att Gävle kommun i större utsträckning ska avropa läkarkompetens vid medicinska bedömningar samt att kommunen ska få möjlighet att anställa en medicinskt ansvarig läkare.

Socialdemokraterna

När kommunerna bedriver en alltmer avancerad hälso- och sjukvård främst riktat till äldre så är det en relevant fråga att också stärka den medicinska kompetensen. Det vill vi göra inte minst genom ett utökad äldreomsorgslyft som nämnts tidigare också för de personalgrupper som kommunen idag enligt lag kan anställa för att arbeta direkt med patienter/omsorgstagare. Men det är intressant att också ta del av de erfarenheter som de

kommuner som anställt läkare på strategisk nivå har dragit och Socialdemokraterna är öppna för att prova den vägen för om det kan vara en metod för att utveckla den vård och de insatser som ges inom kommunens vård- och omsorg. Oavsett så kommer också en god samverkan med regionen och dess läkare inom såväl primärvård som slutenvård vara otroligt viktigt för att skapa en nära och sammanhållen vård för patienten oavsett om kommunen eller regionen är ansvarig.

Sverigedemokraterna

Vi vill se bättre samverkan mellan kommun och region. Där respektive organisation kan bidra med kompetens. Vi är dock i dagsläget tveksamma till att ha läkare anställd av kommunen.

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet är positivt till en medicinskt ansvarig läkare i Gävle kommun. Vi har hittills endast anslutit oss till nationella krav men är inte främmande för att ta debatten i kommunfullmäktige. Det beror lite på vad Wigzell kommer fram till i sin utredning.

6. I kommunen finns ett kommunalt pensionärsråd (KPR).

Fråga: Hur ser partiet på KPR:s roll?

Centerpartiet

Kommunala pensionärsrådet är ett viktigt råd där man kan samråda och delges information från kommunens olika verksamheter. Som politiker är det ett bra forum att ta mot synpunkter och åsikter från de olika pensionärsorganisationerna.

Kristdemokraterna

Kristdemokraterna har länge haft representation i KPR. Under en kort tid hade vi även ordförandeskapet. Som vi Kristdemokrater ser på det är KPR viktigt för att vi ska ha ett levande "äldrefokus" i politiken. Detta främst genom att vara en rådgörande församling. Den tror vi uppnås bäst via dialog, samtal och förståelse. Upplevelsen är att det många gånger i stället blir mer presentation och information. Om det skulle vara en gemensam upplevelse hos flera inblandade parter bör upplägget troligen ses över och utvecklas något som kommande mandatperiods ordförande bör arbeta med.

Liberalerna

KPR är en viktig remissinstans och mötesplattform för kommun i sitt arbete att utveckla sin äldreomsorg och upprätthålla en god service. Därför vill vi ha rådet kvar.

Miljöpartiet

KPR spelar en viktig roll för att gruppen äldre ska bli mer delaktiga i det kommunala beslutsfattandet. Samtidigt är det viktigt att påminna sig om att alla äldre inte tycker samma sak, precis som med vilka grupper som helst i samhället. Därför är det viktigt att kommunen hämtar in åsikter och kunskap från fler grupperingar och på fler sätt än KPR.

Som genom att besöka mötesplatser, ordna öppna möten, skicka ut enkäter eller på andra sätt engagera äldre i vår samhällsutveckling.

Moderaterna

KPR är en viktig del av kommunens arbete och kommunikation med äldre. Rådet ger kontinuerlig kontakt mellan kommunen och äldre och ger möjlighet att fånga upp frågor och diskutera dem och vidta åtgärder vid behov.

Socialdemokraterna

Socialdemokraterna är positiva till det kommunala pensionärsrådet och dess roll som remissinstans på olika kommunala frågor och beslut som berör kommunens seniorer. Men också för att underlätta möjligheten att lyfta problem som seniorerna tycker finns i kommunen och göra något åt dem. Det som är viktigt är även att se till att det som lyfts hamnar verksamhetsnära så att det blir action i de frågor som lyfts upp i pensionärsrådet där frågan kan påverkas. I förra kommunvalet gick S fram med löftet om att Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun – ett arbete som nu pågår där handlingsplanen är färdig efter dialoger med seniorer i stort och pensionärsrådet. För oss är det kommunala pensionärsrådet en självklar del i att utveckla Gävle för att seniorerna ska kunna leva ett friskare och oberoende liv och kunna vara delaktiga i samhällsfrågor.

Sverigedemokraterna

Vi ser pensionärsrådet som en viktig remissinstans gällande frågor som berör äldre.

Vänsterpartiet

KPR är mycket viktigt och dess roll bör stärkas med en tydligare ordning för hur rådet kan komma in i god tid inför beslut.

7. Och avslutningsvis en övergripande fråga:

Varför är en röst på partiet bäst för oss äldre kommuninvånare?

Centerpartiet

Centerpartiet vill göra Sverige till ett av världens bästa länder att åldras i.

Läs gärna Centerpartiets seniormanifest: <https://www.centerpartiet.se/download/18.475da9df17f8646cddd572/1647351513512/Seniormanifestet%202022.pdf>

Kristdemokraterna

I Kristdemokraternas värdegrund är grundfilosofin att det är hedersamt att åldras. Därför är "De äldre" ett av våra viktigaste politikområden. På nationell nivå kan det handla om att stärka de äldres ekonomi på flera olika sätt bland annat via skattelättnader och höjt bostadstillägg för äldre. På regional nivå främst genom att kapa vårdköer och få ett statligt ansvar för sjukvården. På Kommunal nivå märks det i de flesta debatter i fullmäktige under mandatperioden oavsett det handlar om seniorradion, bussresor, flytt av busshållplatser, isiga gator, seniora trygghetsamtal, personaltäthet i äldreomsorg eller

den ofrivilliga ensamheten bland äldre. En röst på Kristdemokraterna är en röst för de åldersrika.

Liberalerna

Liberalernas ideologi utgår från individen och inte grupper. Det går igen i vår politik för äldre. Gruppen äldre är inte en homogen grupp, utan individer med olika förutsättningar, behov och erfarenheter. Delar man vår uppfattning att samhällets insatser för äldre ska utgå från detta förhållande och inte klumpa ihop äldre som ett kollektiv, ska man rösta på oss. Det kan hända mycket under en mandatperiod, till exempel en pandemi, och det som avgör hur man hanterar det oförutsedda är vilket synsätt man har på individen.

Nedan följer en sammanfattning av vad vi vill göra i Gävle för kännedom:

- Rätten till omsorg ska stärkas. Den som är i behov av vård och omsorgsboende skall beredas plats så snart som möjligt.
- Personalkontinuiteten stärks genom att bygga hemtjänstteam runt varje omsorgstagare. Antalet olika personer som mottagaren av hemvård möter ska minska avsevärt. Det långsiktiga målet är att det nuvarande snittet ska halveras.
- En fast omsorgskontakt i form av en undersköterska, inrättas för varje omsorgstagare.
- Den dubbla valfriheten fortsatt försvaras, de äldre ska själva få välja vad de vill ha hjälp med och av vem.
- Språkraven och språkutbildningarna inom äldreomsorgen skärps genom tydligare krav vid anställning och genom riktade utbildningar.
- Mångfalden och valfriheten behålls inom såväl hemtjänsten som äldreomsorgen.
- Kommunen ska få anställa läkare på äldreboenden.
- Byggnationen av fler trygghetsboenden stimuleras.
- Avlastningen för anhöriga förbättras, med exempelvis samtalsgrupper.
- Äldre med omfattande behov och som befinner sig i livets slutskede ska kunna få ett mer anpassat boende, ett "äldreospice" med tillgång till högre medicinsk kompetens.
- I hemtjänsten borde det vara en självklarhet att alla som behöver hjälp med maten ska kunna få den lagad hemma. Lika självklart bör det vara att kunna få matlådor om man föredrar det, och då ska det finnas flera alternativ.
- Minutsheman ska bort i hemtjänsten.
- Fler trygghetsboenden utvecklas för de seniorer som är för friska för ett vård- och omsorgsboende, men som vill flytta och ingå i en trygg gemenskap. Att bo kvar i sitt hem får aldrig bli ett tvång.
- Seniorer ska få äta god mat efter sin egen smak under trivsamma former. Mat och måltidsupplevelser är viktiga för livskvaliteten.
- Samarbetet med civilsamhället ökar, för att erbjuda seniorer ett aktivt och innehållsrikt liv.
- Seniorer i boende- och vårdmiljöer erbjuds en meningsfull vardag genom bl.a. konst, musik, litteratur och en mångfald av andra aktiviteter.
- Satsningarna inom förebyggande verksamheter för seniorer stärks, såsom öppna verksamheter, träffpunkter och dagverksamheter.
- Intresserade seniorer ska ges möjlighet att lära sig använda digital teknik.
- Möjligheten att skapa en gemensam nämnd för kommun och region avseende äldrefrågor utreds, där individen, inte vem som ansvarar för vad, står i fokus.

Miljöpartiet

Vi har bara en enda planet att leva på, den ska våra barn och barnbarn ärva. Samma barn och barnbarn vars far- och morföräldrar har byggt upp dagens samhälle - självklart vill många äldre det allra bästa för planeten! Då måste vi klara av att både bygga en starkare välfärd med minst 300 fler medarbetare i Gävles omsorg och skolor, samtidigt som vi får ned utsläppen till hållbara nivåer. Gävle har tyvärr 13 gator med så dålig luftkvalitet att de inte klarar EU's gränsvärden för god luft. Dålig luft orsakar över 700 svenskers för tidiga död varje år, något som främst drabbar äldre med redan nedsatt lungkapacitet. Det är något vi måste - och kan göra något åt. Vi vill se ett Gävle med mindre genomfartstrafik - med mer plats för kollektivtrafik, separerade gång och cykelbanor så att det aldrig känns osäkert att promenera, men också fler parker.

Ett konkret vallöfte är att vi vill utreda och försöka möjliggöra en maxtaxa för färdtjänst. Vi vet att många äldre vill kunna resa mer i vardagen än vad man kan även när benen inte längre bär hela vägen till busshållplatsen. Resorna kan bli allt för dyra för många och därför vill vi undersöka möjligheterna till en maxtaxa per månad eller år för nyttjande av färdtjänst. Vi är väldigt stolta över den satsning på äldres möjligheter till kultur som vi fick igenom och genomförde under Corona, och vill se en fortsatt satsning på det framåt. Samtidigt ser vi att det nya Kulturhuset Agnes kommer att komma många äldre till del, med mötesplatser, föreläsningar och nya upplevelser.

Moderaterna

En röst på Moderaterna är en röst på ett parti som lägger kärnverksamheten först. Vård och omsorg är en del av det. Det är en röst på personal som talar svenska, en fungerande vårdkedja och tydligare kommunal läkarkompetens.

Vi vet att vi får en större andel äldre. Det är glädjande att vi lever längre men det betyder också att vi måste ta oss an morgondagens utmaningar redan i dag. En viktig del är att få fler aktörer att bedriva äldreomsorg. Alla ska ha möjligheten att välja den utförare som passar deras behov bäst.

Socialdemokraterna

För att Socialdemokraterna är partiet som värnar hela kedjan från nationell till lokal nivå för ett mer äldrevänligt samhälle. Efter ett långt arbetsliv så ska man kunna leva på sin pension och idag har alldeles för många pensionärer en för låg pension. Det är varken rätt eller rättvist. I augusti fick uppemot 10 000 pensionärer i Gävle upp till 1000 kronor mer i månaden och vi har kämpat för att sluta den orättvisa skatteklyftan mellan pensionärer och löntagare. Men det är inte tillräckligt. Socialdemokraterna vill bygga ut pensionstillägget för att göra det mer lönsamt att ha arbetat under arbetslivet - Det är en viktig princip i vårt pensionssystem. Att alla ska få minst 70 procent av slutlönen i pension, höja inbetalningarna till pensionssystemet och införa en gas i pensionssystemet. Det vill säga att pensionen blir högre när det blir överskott i pensionssystemet, på samma sätt som den så kallade bromsen gör att pensionerna blir lägre när det riskerar att bli underskott i systemet.

På lokal nivå så har vi presenterat ett särskilt paket med rättviselöften till alla seniorer med förslag som att:

- Utöka de fria pensionärsresorna i kollektivtrafiken även till helgerna.

- Genomföra handlingsplanen för att Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun.
- Öppna fler och utveckla befintliga träffpunkter för seniorer tillsammans med pensionärsorganisationerna.
- Införa äldrelotsar som stöd till seniorer och anhöriga.
- Bryta ofrivillig ensamhet och stärka hälsa genom att utveckla de uppsökande samtalen till seniorer.
- Tillsammans med föreningslivet och folkbildningen utveckla stödet för att bryta digitalt utanförskap och underlätta omställningen mellan yrkesarbete och livet som pensionär.

Utöver nämnda förslag som S vill genomföra så är en skillnad mellan partierna att för oss går resurser till välfärdens kärna före skattesänkningar och utförsäljningar av de kommunala bolag som Gävleborna äger tillsammans. Vi vill istället göra viktiga personalsatsningar för att utveckla äldreomsorgen, förbättra villkoren för de som arbetar där, begränsa vinster i välfärden så att varje skattekrona går just till en bättre äldreomsorg och bygga fler trygghetsboenden i olika delar av kommunen.

Sverigedemokraterna

Även om äldre kan ha särskilda behov är många av behoven de samma som för övriga medborgare. Sverigedemokraterna kommer genomföra kraftfulla åtgärder för att förbättra tryggheten i Gävle kommun, bland annat genom inrättandet av en dygnet runt bemannad trygghetscentral och fler kommunala ordningsvakter.

Vi har även satsningar speciellt riktade mot äldre, bland annat:

- Låta våra äldre vara delaktiga i upplägget kring den egna hemtjänsten
- Utöka antalet trygghetsboenden för äldre där möjlighet ges till ett självständigt boende
- Alla kunder ska garanteras god kommunikation och all personal ska tala god svenska
- Större kontinuitet av personal hos våra kunder för att främja kundernas integritet, trygghet och säkerhet
- Verka för en mångfald av boendeformer för våra äldre, så att vi bättre kan tillmötesgå deras förväntningar och önskemål om hur de vill leva som seniorer
- Införa parboendegaranti för våra äldre som möjliggör att även den friska parten utan vårdbehov får bo tillsammans med sin livskamrat
- Mäta nattfastan även hos hemtjänstens kunder
- De basala hygienrutinerna ska gälla all personal - nej till religiösa särlösningar
- Anställ en äldreкурator för att motverka psykisk ohälsa hos äldre
- I syfte att skapa en trygg omsorg ska kommunens vårdgivare begära utdrag ur belastningsregister vid nyanställning inom dessa verksamheter
- En god munhälsa ska ses som en självklar rättighet för våra äldre
- Kommunen ska erbjuda kostnadsfria trygghetslarm

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet har en bra och genomtänkt äldreomsorgspolitik, men det räcker inte med det. De flesta äldre befinner sig inte inom den kommunala äldreomsorgen, då behövs en politik för alla äldre och det har Vänsterpartiet Gävle med sin helhetssyn på samhället och värnande av skattemedel.

Slut.